



عبدالجلیل پسندی سمرقندی

پسندی سمرقندی، عبدالجلیل، [شاعر](#) و خوشنویس تاجیک است.

فهرست مندرجات

- ۱ - [زندگی نامه پسندی](#)
 - ۱.۱ - [نام پسندی](#)
 - ۱.۲ - [زمان تولد و مرگ](#)
 - ۱.۳ - [پدر پسندی](#)
 - ۱.۴ - [محل تحصیل](#)
 - ۱.۵ - [سفر به مکه](#)
- ۲ - [حضور در محفل ادبی](#)
- ۳ - [آثار موجود از پسندی](#)
- ۴ - [سبک و مضمون شعر پسندی](#)
- ۵ - [نام مثنوی پسندی](#)
- ۶ - [منابع](#)
- ۷ - [پانویس](#)
- ۸ - [منبع](#)

زندگی نامه پسندی

← نام پسندی

برخی نام او را عبدالرحیم دانسته اند
[۱] حاجی نعمت الله محترم، تنکرة الشعراء، ج ۱، ص ۵۸، چاپ اصغر جانفدا، دوشنبه ۱۹۷۵.
ولی فرزند وی، جلیل زاده نام وی را عبدالجلیل گفته است.

← زمان تولد و مرگ

پسندی در [سال](#) ۱۲۹۲/۱۸۷۵ در [سمرقند](#) به دنیا آمد و در سال ۱۳۳۴/۱۹۱۶ درگذشت.

← پدر پسندی

[پدرش](#) ملا عبدالکریم پسندی سمرقندی (۱۲۴۵-۱۳۲۷/۱۸۲۹-۱۹۰۹)، از شاعران معروف زمان خود بوده و [دیوان](#) اشعاری در حدود ۲۵۰۰ [بیت](#) داشته که اکنون در دسترس نیست.
[۱] حاجی نعمت الله محترم، تنکرة الشعراء، ج ۱، ص ۱۵۹، چاپ اصغر جانفدا، دوشنبه ۱۹۷۵.
[۲] صدرالدین عینی، نمونه ادبیات تاجیک، ج ۱، ص ۳۴۳، مسکو ۱۹۲۶.

← محل تحصیل

پسندی در زنگاهش به **تحصیل** پرداخت و در **علوم** رسمی زمان تبخر یافت، ولی بیش‌تر به **شعر** و شاعری گرایش داشت.
[۱۴] حاجی نعمت الله محترم، تنکرة الشعراء، ج ۱، ص ۵۸، چاپ اصغر جانفدا، دوشنبه ۱۹۷۵.

← سفر به مکه

وی در سال ۱۳۲۴/۱۹۰۶ همراه **پیر** به **زیارت خانه خدا** رفت و پس از بازگشت به زادگاه، به سائقة قریحة سرشار خود، به سرودن شعر پرداخت.
[۱۵] حاجی نعمت الله محترم، تنکرة الشعراء، ج ۱، ص ۱۵۹، چاپ اصغر جانفدا، دوشنبه ۱۹۷۵.

حضور در محفل ادبی

در ابتدای سده بیستم میلادی گروهی از شاعران **روشنفکر** تاجیک، از جمله سیداحمد عجزی، سید احمد و صلی، محمد رحیم تلجی، میرزا اکرم فکری و نقیب خان طغرل لحراری، در سمرقند محفل ادبی برپا کرده بودند که پسندی حضور فعالی در آن داشت.

اثار موجود از پسندی

از دیوان اشعار پسندی که خود او تنظیم کرده، نسخه‌ای خطی در انستیتوی خاورشناسی فرهنگستان علوم جمهوری تاجیکستان وجود دارد که شامل ۱۴۶ قطعه شعر، از **غزل** و **مخمس** و **مسنس** و **قصیده** و **قطعه** و **رباعی** و **مثنوی**، است. در **جنگ** و **بیاض** و **تنکرةهای** آن دوره نیز نمونه‌هایی از آثار وی باقی است، از جمله در **تنکرة الشعراء**، که مؤلف آن وی را ستوده و چهار غزل - از جمله غزل موشح «اسدجان» را - از او نقل کرده است.
[۱۶] حاجی نعمت الله محترم، تنکرة الشعراء، ج ۱، ص ۵۸-۶۰، چاپ اصغر جانفدا، دوشنبه ۱۹۷۵.

سبک و مضمون شعر پسندی

شعر پسندی به سبک **حافظ** و **نظامی** و **جامی**، و مضامین اصلی سروده هایش **عشق** و **عرفان** و **شکوه** از روزگار است.

نام مثنوی پسندی

در بیان اوضاع و احوال اجتماعی زمان خود نیز، مثنوی مشهوری با عنوان «سرگشت غلام جان» در **چهل بیت** سروده است.

منابع

- (۱) صدرالدین عینی، نمونه ادبیات تاجیک، مسکو ۱۹۲۶.
- (۲) حاجی نعمت الله محترم، تنکرة الشعراء، چاپ اصغر جانفدا، دوشنبه ۱۹۷۵.

پانویس

۱. ↑ حاجی نعمت الله محترم، تنکرة الشعراء، ج ۱، ص ۵۸، چاپ اصغر جانفدا، دوشنبه ۱۹۷۵.
۲. ↑ حاجی نعمت الله محترم، تنکرة الشعراء، ج ۱، ص ۱۵۹، چاپ اصغر جانفدا، دوشنبه ۱۹۷۵.
۳. ↑ صدرالدین عینی، نمونه ادبیات تاجیک، ج ۱، ص ۳۴۳، مسکو ۱۹۲۶.
۴. ↑ حاجی نعمت الله محترم، تنکرة الشعراء، ج ۱، ص ۵۸، چاپ اصغر جانفدا، دوشنبه ۱۹۷۵.
۵. ↑ حاجی نعمت الله محترم، تنکرة الشعراء، ج ۱، ص ۱۵۹، چاپ اصغر جانفدا، دوشنبه ۱۹۷۵.
۶. ↑ حاجی نعمت الله محترم، تنکرة الشعراء، ج ۱، ص ۵۸-۶۰، چاپ اصغر جانفدا، دوشنبه ۱۹۷۵.

منبع

دانشنامه جهان اسلام، بنیاد دائرة المعارف اسلامی، برگرفته از مقاله «عبدالجلیل پسندی سمرقندی»، شماره ۲۷۶۸.

